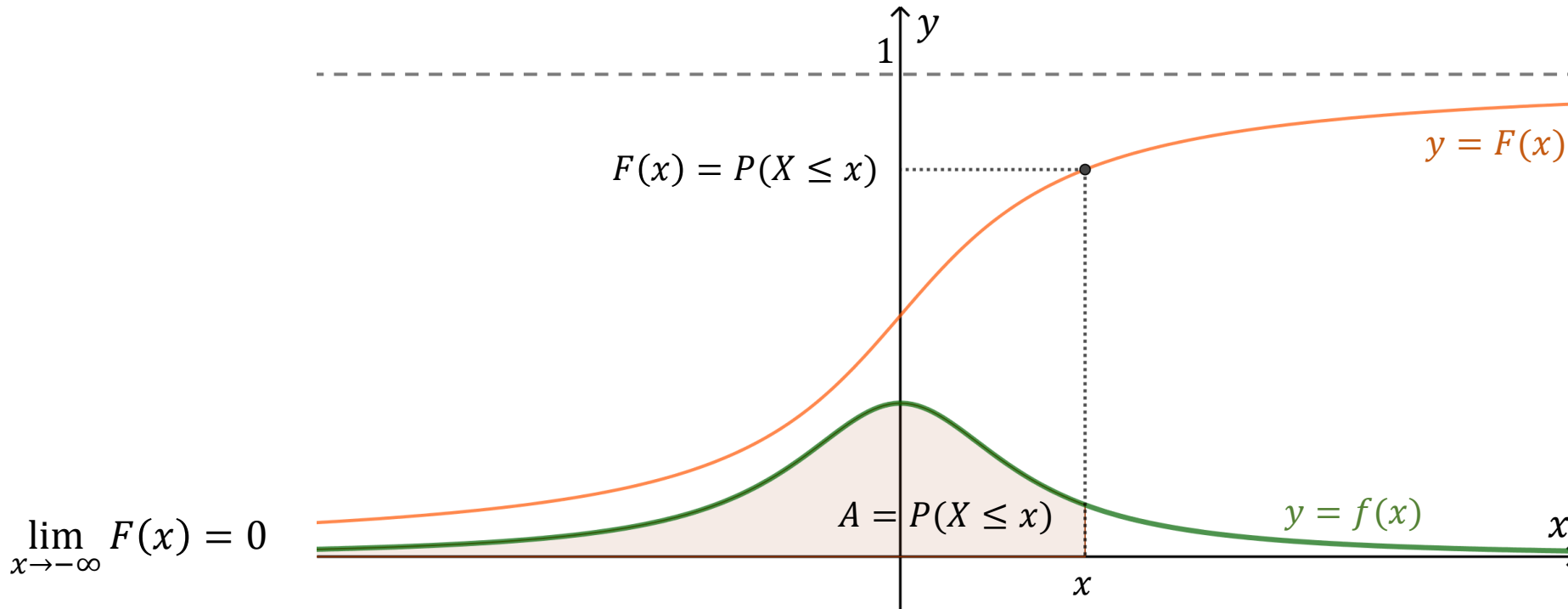

Kertymäfunktio

- *Kertymäfunktion* F arvo $F(x)$ on kyseiseen kohtaan x mennessä tiheysfunktion $f(x)$ ja x -akselin väliin kertynyt pinta-ala, joka voidaan tulkita jatkuvasti jakautuneen satunnaismuuttujan X todennäköisyytenä $P(X \leq x)$.

$$F(x) = \int_{-\infty}^x f(t) dt = P(X \leq x)$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} F(x) = 1$$

Kertymäfunktio F on jatkuva ja kasvava.

t. 338, s. 126

- a) $f(x) = |x|e^{-x^2}$ Koska itseisarvo ja eksponenttifunktio eivät voi olla negatiivisia, niin selvästi $f(x) \geq 0$ kaikilla x :n arvoilla.

Symmetrian perusteella: $\int_{-\infty}^{\infty} |x|e^{-x^2} dx = 2 \int_0^{\infty} xe^{-x^2} dx$ (f on parillinen funktio: $f(x) = f(-x)$)

$$2 \int_0^{\infty} xe^{-x^2} dx = - \lim_{t \rightarrow \infty} \int_0^t -2xe^{-x^2} = - \lim_{t \rightarrow \infty} \left[e^{-x^2} \right]_0^t = - \lim_{t \rightarrow \infty} (e^{-t^2} - e^0) = 1$$

Välvaiheet malliksi.
Tässä voisi käyttää myös laskinohjelmaa.

Funktio f on siis tiheysfunktio.

- b) Kertymäfunktio on $F(x) = \int_{-\infty}^x f(t) dt$.

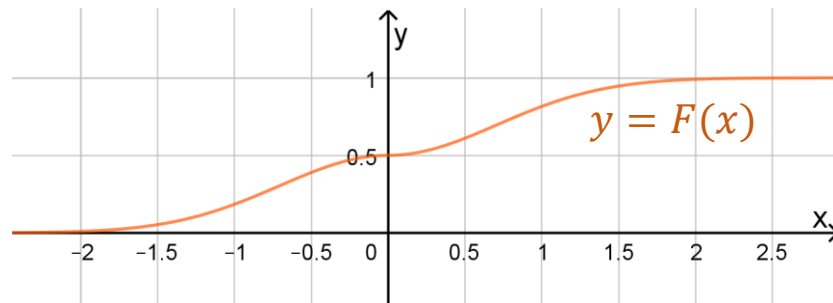
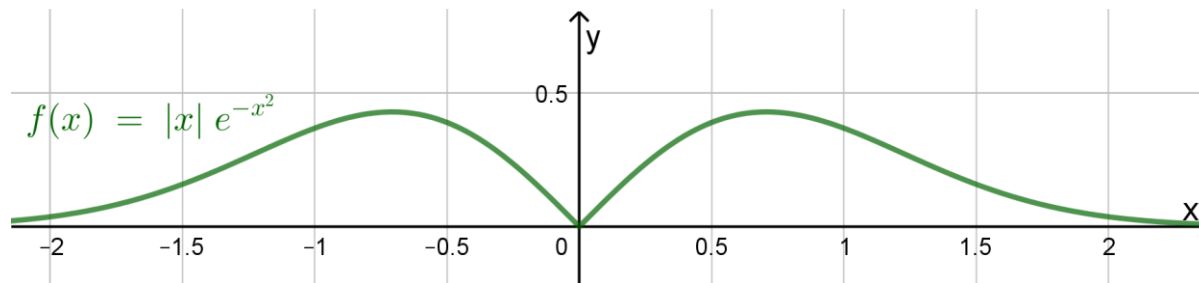
Kun $x < 0$, $\int_{-\infty}^x |t|e^{-t^2} dt = \int_{-\infty}^x -te^{-t^2} dt = \frac{1}{2}e^{-x^2}$ (laskimella)

symmetrian $\frac{1}{2}$
perusteella: $\frac{1}{2}$

$\frac{1}{2} - \frac{1}{2}e^{-x^2}$

$$\text{Kun } x \geq 0, \quad \int_{-\infty}^x |t|e^{-t^2} dt = \int_{-\infty}^0 -te^{-t^2} dt + \int_0^x te^{-t^2} dt = 1 - \frac{1}{2}e^{-x^2} \quad (\text{laskimella})$$

$$F(x) = \begin{cases} \frac{1}{2}e^{-x^2}, & \text{kun } x < 0 \\ 1 - \frac{1}{2}e^{-x^2}, & \text{kun } x \geq 0 \end{cases}$$

c) $P(1 < X < 2) = F(2) - F(1)$

$$= \left(1 - \frac{1}{2}e^{-2^2}\right) - \left(1 - \frac{1}{2}e^{-1^2}\right) = -\frac{1}{2}e^{-4} + \frac{1}{2}e^{-1}$$
$$= \frac{e^3 - 1}{2e^4} \approx 0,17$$

